

**Razvojno-programski načrt turističnega območja
Šmartinskega jezera z zaledjem**
(Strokovne podlage za strategijo prostorskega razvoja tega dela občine)

poročilo

naročnik:

Mestna občina Celje
Oddelek za finance in gospodarstvo

Trg celjskih knezov 9
SLO-3000 Celje

izvajalec:

GEOS Consulting ZT-GmbH.

Kempferstr. 23-27
A-9020 Klagenfurt
Tel.: 0043/463/54664, office@geos.at
www.geos.at

vodja projekta:

DIPL.-ING. ANDREAS BERCHTOLD

obravnali:

DIPL.-ING. MICHAEL GROTE
DIPL.-ING. NORBERT KERSCHBAUMER
DIPL.-ING. HELMUT WACKENREUTHER

konzumenti:

MAG. WOLFGANG KLEEMANN
Tourism Investment Services International GmbH
Parkring 12a
A-1011 Vienna

DR. ŠTEFAN MERKAČ

Bio Ernte Austria - Kärnten
8. Mai Strasse 47/2
A-9020 Klagenfurt

ARCH. ANTON REICHMANN

Kempferstr. 23-27
A-9020 Klagenfurt

prevedla:

MARTINA BERCHTOLD-OGRIS

lektorirala:

SONJA WAKOUNIG

Klagenfurt, 30. 12. 2005

VSEBINA

1. PROJEKTNA NALOGA.....	4
2. METODIČNI IN KRONOLOŠKI POSTOPEK.....	7
3. PRAVNE PODLAGE	8
3.1 ZAKON O UREJANJU PROSTORA (ZUREP)	8
3.2 PRAVILNIK O PODROBNEJŠI VSEBINI, OBLIKI IN NAČINU PRIPRAVE STRATEGIJE PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE TER VRSTAH NJENIH STROKOVNIH PODLAG	9
3.3 REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM SAVINJSKE STATISTIČNE REGIJE	10
4. INVENTARIZACIJA IN ANALIZA STANJA.....	11
4.1 PROJEKTNO OBMOČJE.....	11
4.2 RABA ŠIRŠEGA RAZISKOVALNEGA OBMOČJA.....	11
4.3 RABA OŽJEGA RAZISKOVALNEGA OBMOČJA	11
4.4 LEGA V REGIJI	12
4.5 REGIONALNA GOSPODARSKA STRUKTURA IN DELOVNA MESTA.....	13
4.6 TURIZEM	14
4.6.1 Regionalni okvir	14
4.6.2 Destinacija Šmartinsko jezero	15
4.7 EKOLOGIJA.....	19
4.7.1 Ekologija jezera.....	19
4.7.2 Odpadna voda	20
4.8 KMETIJSTVO.....	21
5. RAZVOJNE STRATEGIJE	25
5.1 RAZVOJNE MOŽNOSTI.....	25
5.2 RAZVOJNI CILJI.....	27
6. RAZVOJNI KONCEPT	28
6.1 EVENT CENTER.....	28
6.2 JAVNO NARAVNO KOPALIŠČE	31
6.3 ADVENTURE CAMP IN SEMINARSKI HOTEL.....	33
6.4 KMEČKI TURIZEM	36
6.5 PROMETNA INFRASTRUKTURA (CESTE IN POTI)	40
6.5.1 Avtomobilski promet.....	40
6.5.2 Kolesarske steze.....	41
6.5.3 Pešpoti	41
6.5.4 Vodne poti.....	42
6.6 ZIMSKI TURIZEM.....	43
6.7 EKOLOŠKA SANACIJA JEZERA	44
6.8 DVOREC PREŠNIK	44
6.9 SPLOŠNI UKREPI	45
6.10 ZAKLJUČNA PRIPOMBA.....	45
7. PROJEKTI	46
8. ČASOVNI NAČRT IZVEDBE	52
9. LITERATURA	53

PRILOGE

naslov	merilo	stran
1. Raziskovalno območje		11
2. Raba površin	M 1 : 12500	11
3. Aktualne rabe	M 1 : 10000	11
4. Razvojni koncept	M 1 : 10000	28
5. Event center	M 1 : 2000	28
6. Igrišče za golf	M 1 : 20000	31
7. Javno naravno kopališče	M 1 : 2000	31
8. Adventure camp, seminarski hotel	M 1 : 2000	33
9. Steza užitka/ kmečki turizem		36
10. Avtomobilski promet	M 1 : 20000	40
11. Kolesarske steze	M 1 : 20000	41
12. Pešpoti	M 1 : 10000	41
13. Rekreacija/ pešačenje	M 1 : 2500	42
14. Povezave s čolnom in z ladjo	M 1 : 10000	42
15. Zimske dejavnosti	M 1 : 20000	43
16. Raba površin	M 1 : 5000	priloga
17. Ukrepi	M 1 : 5000	priloga

1. PROJEKTNA NALOGA

Projektna naloga, ki jo je formulirala Mestna občina Celje – spodaj jo objavljamo dobesedno - je del pogodbe med Mestno občino Celje in birojem GEOS Consulting ZT-GmbH.

OZADJE IN UTEMELJITEV PROJEKTA

Šmartinsko jezero, ki meri 113 ha jezerske površine, je nastalo po izgradnji 18,5 metra visoke in 205 metrov dolge pregrade Loče na potoku Koprivnica leta 1970. Zadržuje visoke vode s severnega dela Celja in je obenem zbiralnik tehnološke vode za celjsko industrijo. To je glavna funkcija jezera, čeprav ni nikoli v celoti zaživela, ker ni bilo takšnih potreb po industrijski vodi. Šmartinsko jezero je tudi danes najpomembnejši zadrževalnik visokovodnega vala v občini Celje, hkrati pa se spreminja v rekreacijsko, športno in turistično območje, ki je vsako leto popularnejše.

Turistične aktivnosti, ki so se razvijale na jezeru so nastale stihjsko, brez dorečenih skupnih strateških usmeritev Mestne občine Celje, čeprav je bilo v preteklosti že nekaj poskusov razviti to območje v turistično, športno in rekreacijsko središče. Zato so turistične ponudbe parcialne in se ne povezujejo v kompleksen, holističen turističen produkt, namenjen izbranim tržnim segmentom.

Za razvoj turističnih programov Šmartinskega jezera v celoti ter za nastanek, vitalnost in razvoj turističnih proizvodov so najpomembnejše pobude iz lokalnega okolja, ki je večinoma kmetijsko. Prav tako se je pri načrtovanju konkretnih turističnih programov potrebno zavedati pomena Šmartinskega jezera kot življenjskega prostora. Šmartinsko jezero je namreč po svojih naravnih značilnostih in posebnostih naravni park in je hkrati odlična destinacija za študijske, izobraževalne in raziskovalne naloge, počitnice, tabore.

Šmartinsko jezero lahko z vsemi njegovimi danostmi razvijemo kot celovit turistični produkt, kar pa pomeni, da so poleg nosilcev programov in dejavnosti na jezeru enako pomembna vsa druga vprašanja: kakovost, okolje, komunalna infrastruktura, razvoj komplementarnih in podpornih dejavnosti v turizmu (gostinstvo, nočitvene zmogljivosti, kmetijska pridelava, kultura in razvedrilo, varnost, promocija in drugo).

Razvojno - programski načrt Šmartinskega jezera pomeni prispevek k Regionalnemu razvojnemu programu, ki je krovni strateški regijski dokument, v smislu razvoja turizma in podeželja kot dveh prioritetenih področij RRP.

NAMEN PROJEKTA

Namen projekta Razvojno - programskega načrta turističnega območja Šmartinskega jezera z zaledjem je razvoj turističnih proizvodov ter športnih, rekreacijskih in drugih prostočasnih dejavnosti ob upoštevanju vseh omejitvenih dejavnikov, ki izhajajo iz okolja, oživitve podeželskega zaledja, ki zajema tudi ureditev infrastrukture, spodbujanje sonaravnega kmetovanja, spodbujanje dodatnih in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah ter izobraževanje, promocija, ohranjanje in zagotavljanje delovnih mest ter zagotavljanje primernega dohodka za kmetije.

CILJI

Glavni cilj razvojno - programskega načrta je pridobiti:

- idejne rešitve za predmetno območje*
- osnovo za načrtovanje nadaljnjih aktivnosti*
- strokovne podlage za izdelavo strategije prostorskega razvoja tega dela občine v skladu z določili ZUREP-a (56. in 57. člen)*
- osnovo za izvedbene akte*

Ostali cilji projekta so:

- aktiviranje pobud iz lokalnega okolja pri razvoju turizma tega območja z vključevanjem prebivalcev območja v pripravo načrta*
- vzpostavitev kohezijskega delovanja različnih dejavnosti, pomembnih za oblikovanje turističnih produktov (okolje, komunalna infrastruktura, kmetijstvo...)*
- vzpostavitev osnov za vzpostavljanje novih delovnih mest*
- zagotoviti stimulatívno okolje za potencialne investitorje*
- postavitev jasne vizije in poslanstva turističnega območja z načrtom načina sprejemanja za vse komunikacijske skupine*
- prepoznati in določiti ključne razvojne usmeritve področja za srednjeročno obdobje do leta 2010*
- določiti kvantitativne in kvalitativne cilje delovanja*
- pozicioniranja turističnega področja in njegove ponudbe v percepciji potrošnikov*
- določitev trženjske strategije in trženjskega spleta za vse ključne produkte*
- določitev komunikacijske strategije za vse ključne produkte-*
- zagotoviti jasen načrt za kvalitetno izvajanje trženjsko-promocijskih aktivnosti področja*

CILJNE SKUPINE

potencialni investitorji, ki imajo interes investirati v

- *turistično infrastrukturo*
- *športno infrastrukturo*
- *razvoj novih delovnih mest*
- *izgradnjo nadstandardnih stanovanjskih sosek*
- *turistične programe sonaravnega razvoja turizma*
- *varstvo okolja in življenja ob in v jezeru*
- *prebivalci in turistični ponudniki turističnega območja Šmartinsko jezero, ki so:*
- *lastniki zazidalnih površin ali obstoječih objektov ob jezeru oz. neposrednih naselijh, vezanih na jezero*
- *lastniki kmetijskih površin, kmetij...*
- *lastniki in najemniki obstoječe turistične dejavnosti ob jezeru, ki so zainteresirani za kvaliteten razvoj območja*
- *uporabniki obstoječih turističnih storitev in ljubitelji jezera*
- *mediji*
- *strokovna javnost*

2. METODIČNI IN KRONOLOŠKI POSTOPEK

12. 5. 2005 je Mestna občina Celje dala biroju Geos Consulting ZT-GmbH naročilo za izdelavo »Razvojno-programskega načrta turističnega območja Šmartinskega jezera z zaledjem«.

Za uvod v projekt so se člani delovne skupine skupno z zastopniki regije udeležili ekskurzije in delavnice ob Šmartinskem jezeru (30. 6. 2005). Ob tej priložnosti so se udeleženci trudili ugotoviti probleme in pričakovanja raznih skupin uporabnikov in določiti skupne strateške usmeritve glede razvoja regije.

S ciljem preučevanja turističnega okolja mesta in regije je 3. 8. 2005 bila opravljena nadaljnja ekskurzija v širšem regionalnem območju mesta Celje.

26. 8. 2005 je potekala delavnica z vsebinskim težiščem kmetijstvo z občani iz okolice Šmartinskega jezera v Šmartnem, ki se je udeležilo 12 oseb. Moderacijo sta vodila dipl. inž. Hanzi Mikl in Dr. Štefan Merkač. Izkušnje, ocene, predlogi ter pomisleki udeleženk in udeležencev delavnice so upoštevani in vgrajeni v predloge razvojno-programskega načrta.

Prezentacija idejnega projekta je bila 18. 10. 2005 v Celju.

3. PRAVNE PODLAGE

3.1 Zakon o urejanju prostora (ZUREP)

STRATEGIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE je določena v četrtem razdelku (OBČINSKI PROSTORSKI AKTI):

56. člen

(namen strategije prostorskega razvoja občine)

(1) Strategija prostorskega razvoja občine določa usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in njegove rabe tako, da so zagotovljeni pogoji za vzdržen in usklajen razvoj na območju občine.

(2) Strategija prostorskega razvoja občine ne sme biti v nasprotju s strategijo prostorskega razvoja Slovenije in prostorskim redom Slovenije.

57. člen

(vsebina strategije prostorskega razvoja občine)

V skladu z določbo prejšnjega člena strategija prostorskega razvoja občine določi zlasti:

1. izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine;
2. zasnovo razmestitve dejavnosti v prostoru s prioriteta in usmeritvami za doseg ciljev prostorskega razvoja občine;
3. zasnovo posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru kot so:
 - zasnova poselitve vključno z zasnova rabe urbanih površin, prenova obstoječega stavbnega fonda ter sanacija degradiranih urbanih območij;
 - zasnovo komunalne infrastrukture;
 - zasnovo krajine s prikazom kmetijskih in gozdnih zemljišč, vodnih virov in vodnogospodarskih sistemov ter območij rudnin, naravnih in kulturnih vrednot kot tudi naravnih in ogroženih območij;
4. zasnovo razvoja in urejanja naselij (v nadaljevanju: urbanistične zasnove);
5. zasnovo razvoja in urejanja krajinskih območij (v nadaljevanju: krajinske zasnove);
6. ukrepe za izvajanje strategije prostorskega razvoja občine.

3.2 Pravilnik o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag

(Na podlagi 18. člena zakona o urejanju prostora, Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr. In 58/03 – ZKK-1, minister za okolje, prostor in energijo)

Izdelavo strokovnih podlag določa 35. člen:

(1) Strokovne podlage za pripravo prostorske strategije morajo biti izdelane celovito na podlagi razpoložljivih podatkov iz uradnih evidenc nosilcev urejanja prostora, razvojnih potreb in zahtev iz predpisov, programov in načrtov s področij varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in varstva kulturne dediščine, predpisanih geodetskih podatkov ter drugih podatkov in razpoložljivih prostorskih, okoljskih, družbenih in gospodarskih analiz. Z njimi se analizira stanje, ugotovijo problemi in se na tej podlagi pripravi osnove za odločitve v prostorski strategiji.

(2) Strokovne podlage je treba v postopku priprave prostorske strategije izdelati do tiste stopnje natančnosti, ki omogoča odločitve na strateškem nivoju. Zaradi zagotavljanja gospodarnosti dela in stroškov se pri izdelavi strokovnih podlag upošteva tudi strokovne podlage, študije, elaborate raziskave in drugo strokovno oziroma ekspertno gradivo, izdelano za obravnavano območje.

Poleg tega so urejene: strokovne podlage pripravljavca (36. člen), strokovne podlage nosilcev urejanja prostora (37. člen) in strokovne podlage urbanistične in krajinske zasnove (38. člen)

Vsebinsko razčlenitev strateškega razvojnega koncepta je možno razbrati iz 36. člena:

- analiza stanja v prostoru
- analiza teženj prostorskega razvoja
- analiza razvojnih pobud
- analiza razvojnih potreb
- analiza ranjivosti prostora (vplivi na naravo)
- predlog izbire najustreznejših strokovnih rešitev

Za območje Šmartinskega jezera in zaledja ter Savinjske regije obstajajo številne raziskave in študije, od analiz vode jezera tja do regionalnih razvojnih programov, tako da se je v izdelanem razvojnem konceptu bilo mogoče osredotočiti na plansko izvedbo in analizo podatkov.

3.3 Regionalni razvojni program savinjske statistične regije

Ena izmed študij, ki jih je obvezno bilo treba upoštevati, je Regionalni razvojni program savinjske statistične regije za obdobje 2001 – 2006, ki vsebuje analizo stanja, razvojno vizijo ter javnofinančni in institucionalni okvir. V izvedbenem delu je glavni razvojni program razdeljen po podprogramih.

Eden izmed teh podprogramov je program 3: Turizem, ki je razdeljen na nadaljnje 4 podprograme:

Podprogram 3.1: Oblikovanje zaokroženih turističnih ponudb v posameznih okoljih in zvišanje prepoznavnosti regije

Podprogram 3.2: Izpopolnitev okolju prijazne turistične infrastrukture

Podprogram 3.3: Zvišanje kakovosti turistične ponudbe

Podprogram 3.4: Privatna iniciativa v turizmu

4. INVENTARIZACIJA IN ANALIZA STANJA

4.1 Projektno območje

Projektno območje leži na severnem delu Mestne občine Celje.

Ožje raziskovalno območje: jezero in obrežno območje (4,52 km²)

Širše raziskovalno območje: zaledje, severni del občine Celje (21,88 km²)

glej priloga 1: Raziskovalno območje

4.2 Raba širšega raziskovalnega območja

V širšem raziskovalnem območju prevladuje kmečka kulturna krajina. Turistični viški in znamenitosti so kmečki turizem, cerkev na Šmartnem ter cerkev in planinski dom na Kunigundi. Dvorec Prešnik se trenutno ne koristi turistično. Kmetije v Rupah, Pepelnem in na Rožnem vrhu so pripravljene investirati v kmečki turizem.

Projektno območje je mogoče doseči preko Celja z južne ali preko Vojnika z vzhodne smeri. Proti severu in zahodu ni nobenih ustreznih prometnih zvez.

Iz Celja in Vojnika vodijo kolesarske steze na območje.

4.3 Raba ožjega raziskovalnega območja

Ožje raziskovalno območje zaznamujejo intenzivni travniki in polja, gozd in naseljitveno območje (priloga 2 in 16). Vzdolž brega se vrstijo utrjeni bregovi in vgraditve v jezero. Raba zemljišč okoli jezera je razdeljena na rekreacijska območja za meščane/sprehajanje, privatna obrežja, kmečka naselja, ribištvo in ekološko pomembna območja (priloga 3). Poleg tega so zaznamovana namenska zemljišča za turistične centre in gostinska podjetja.

Obstoječi turistični center ob Šmartinskem jezeru

4.4 Lega v regiji

Mesto Celje leži v centru Savinjske regije. Regija leži na vzhodni polovici Slovenije, meri 2.384 km² in ima 256 000 prebivalcev oziroma 12,9 % prebivalstva Slovenije.

Mesto Celje leži na vozlišču cestne povezave mednarodnega pomena (Koper-Ljubljana-Maribor-Graz in tretja razvojna os).

Zemljevid Savinjske regije

4.5 Regionalna gospodarska struktura in delovna mesta

Prebivalstvo 2004

(statistični urad Republike Slovenije)

	prebivalci abs.	prebivalci %
Celje	48.721	19,0
Savinjska regija	256.752	100

Stopnja brezposelnosti (%)

(Regionalni razvojni program savinjske statistične regije, 2001)

	brezposelnost %
Celje	19,0
Savinjska regija	14,5
Slovenija	13,0

Pomemben vzrok za visoko brezposelnost je de-industrializacija v tradicionalnih industrijskih centrih.

Proizvodna struktura BNP v Savinjski regiji (1997, %)

(RRP)

	Savinjska regija %
industrija	46,5
tržne storitve	35,2
javne storitve	13,7
kmetijstvo	4,6

Bruto domači proizvod (BNP) na prebivalca je 2002 znašal 10,9 % manj kot slovensko povprečje. S tem leži Savinjska regija na petem mestu vseh slovenskih regij (statistični urad Republike Slovenije).

V primerjavi s Slovenijo ima Savinjska regija v BNP za devet odstotnih točk večji delež industrije in za deset odstotnih točk manjši delež storitev. (RRP)

Steber regijskega gospodarstva so velike gospodarske družbe (nad 500 zaposlenih), ki zaposlujejo 36 % vseh zaposlenih v regijskem gospodarstvu.

Celje ima močno in uspešno gospodarstvo, ima 28 % vseh zaposlenih v regiji in ustvarja 30 % dodane vrednosti.

Največ delovnih mest je v storitvenem sektorju. (RRP)

Visoka brezposelnost in nenehne tendence k de-industrializaciji zahtevajo čimprejšno, še intenzivnejšo gospodarsko preusmeritev v storitvene dejavnosti. S to ključno razvojno usmeritvijo pridobiva regija nov pomen kot atraktivno bivališče in delovno mesto za člane nove storitvene družbe. Na področju bivalnih in rekreacijskih možnosti mesto Celje tako lahko uspe v konkurenci z drugimi mesti.

Raznolike in kvalitativne prostočasne ponudbe so torej važen pogoj za uspešen gospodarski razvoj mesta Celja in za oživitev podeželskega zaledja.

4.6 Turizem

4.6.1 Regionalni okvir

Po RRP pogojujejo naravne vrednote in kulturna dediščina vrsto turizma.

Zdravilišča so glavni nosilci turizma, vendar bi se morala bolj povezati in združiti zdraviliško turistično ponudbo ter jo dopolniti z obiskom lokalnih znamenitosti.

Ležišča v Celju 2004 (statistični urad Republike Slovenije)

	ležišča abs.
hoteli**	38
hoteli***	205
hoteli skupaj	243

Mesto Celje razpolaga samo s hoteli v **-star in ***-star - kategorijah. Drugih prenočitvenih zmogljivosti sploh ni. Število ležišč: 243 skupaj, 243 v hotelih, 205 v ***-hotelih in 38 v **-hotelih.

V mestih Celje in Velenje imajo le 5,4 % oziroma 2,6 % vseh prenočišč v regiji. Stanje se bo v naslednjih letih postopno izboljšalo, saj se v Velenju že usmerjajo v razvoj kongresnega turizma.

Prenočitve v Celju 2004 (statistični urad Republike Slovenije)

	prenočitve abs.
hoteli**	3.382
hoteli***	25.550
hoteli skupaj	28.932
tujci	78 %

Leta 2000 so turisti v Savinjski regiji prenočili približno 920.000-krat. Izračunanih 3,5 nočitev na prebivalca nakazuje sorazmerno majhno intenzivnost turizma v regiji.

Domači turisti so izvršili 70 % vseh nočitev v regiji, povprečna doba bivanja je 5 dni, to je 30 % nad slovenskim povprečjem (zravlilski turizem pogojuje daljše bivanje).

2004 je število prenočitev v Celju znašalo 28.932. 100 % v hotelih, 88 % v hotelih***.

22.424 prenočitev je bilo tujskih (78 %), kar je značilno za poslovni turizem.

Razdelitev nočitev po letnih časih ne kaže nobenih izrazitih viškov.

4.6.2 Destinacija Šmartinsko jezero

Regijo »Šmartinsko jezero« lahko definiramo kot pokrajinsko privlačno, ki ga zaznamuje največji zadrževalnik Slovenije, kot ruralno destinacijo, ki je sicer izkoriščena glede izletniškega dnevnega turizma, v kateri pa so do danes izostale bistvene investicije na področju turistične infra- in suprastrukture. Jezero je priljubljeno ribišče, sicer pa ga frekventirajo pretežno izletniki iz bližnjega mesta Celje in sosedne okolice. Pri tem pa je zaradi pomanjkljive kakovosti vode treba uvrstiti atraktivnost jezera za razne panoge vodnega športa više kot njegovo uporabnost za kopanje.

Posebno na južnem bregu jezera se je s parnikom »Jezerska kraljica« etablirala zelo izvorna turistična ponudba: na ladji, ki je v »plavajočo restavracijo« preurejen parnik na kolesa, so možni izleti po jezeru. S tem je na razpolago dejansko privlačna izletniška atrakcija, ki se ob ustrezni profesionalni inscenaciji in marketingu vsekakor lahko razvije v nadregionalno atrakcijo.

Sicer pa ob jezeru skoraj ni nobenih možnosti gastronomske oskrbe, sanitarij ter naprav, ki stopnjujejo frekvence gostov. Prenočitvenih kapacitet skorajda ni; šele v 20 avtominut oddaljenih toplicah Dobrna so na razpolago ustrezne prenočitvene in gostinske kapacitete. Poudarka vredna ja sorazmerno intenzivna kmetijska raba neposredno ob jezeru ležečih zemljišč. Tukaj nastaja na eni strani za obiskovalca zelo privlačen vtis

majhne kmečke regije, na drugi strani pa obstaja skrb da se zaradi neizogibnega vnašanja gnojil in onesnaženj slabša kvaliteta vode, in da je tako le omejeno mogoče trajno rabiti jezero v turistične namene.

Iz turističnega vidika predstavlja jezero predvsem v toplejšem letnem času zadovoljiv kriterij za samostojno izpostavitvev. Treba pa je kritično pripomniti, da je zato tudi za prihodnje dejavnosti dana predvsem enosezonska uporabnost. Vsekakor je le deloma mogoče prepoznati primernost regije okoli Šmartinskega jezera kot celoletno destinacijo. Takšno je možno zagovarjati predvsem ob upoštevanju »širšega regionalnega območja« in tamkajšnjih turističnih ponudb (Terme Dobrna, mesto Celje).

Prometna priključitev je dana z avtocesto Ljubljana-Maribor in precej dobro izgrajenim omrežjem podeželskih cest, vendar neposredni dovozi k jezeru niso kos zahtevam prihodnjih prometnih frekvenc. Vožnja od avtocestnega priključka Celje traja 15 minut.

SWOT-analiza

Pri razvoju turističnih destinacij velja poudariti tiste prednosti regije, s katerimi iztopa iz konkurence. Iz njih je treba razviti šanse za pozicioniranje v prihodnosti. Da se lahko ocenijo možni riziki bodočega razvoja, je istočasno treba definirati obstajajoče pomanjkljivosti.

V okviru pregledne analize jlahko naštejemo sledeče prednosti-pomanjkljivosti-šanse-rizike (Strength-Weakness-Opportunities-Treats):

Prednosti

- privlačnost pokrajine
- jezero kot pokrajinska atrakcija
- neokrnjena obrežja z visokim doživljajskim značajem
- pustolovski značaj jezera in obrežja
- kmečki potenciali
- dobra prometna priključitev
- brez »arhitektonskih grehov«
- toplice v bližini

- bližina mesta Celje
- lega v zaledju večjih mest (Ljubljana, Maribor, Gradec)
- dobra razpoložljivost zemljišč

Iz teh potencialov je mogoče izpeljati zlasti sledeče (tematske) šanse – v nadaljnjem formulirane kot »teorem za turistični razvoj regije«

- zaradi ugodne prometne priključitve in bližine mestnih aglomeracij je regija posebno primerna za dnevni turizem (izletniški turizem)
- dani so potenciali za razvoj kmečkega turizma
- jezero s svojim naravnim obrežjem nudi izredno dobre možnosti za turistične ponudbe s pustolovskimi komponentami (doživljajski turizem)
- na osnovi do danes komaj moteče pregradnje brega se ob ustrezni skrbnosti pri načrtovanju novih investicij lahko ohrani neokrnjeni naravni značaj regije
- dobra razpoložljivost zemljišč dopušča prostorsko intenzivne ukrepe in dovoljuje tudi odmikanje od tradicionalnih arhitektskih oblik
- bližina mesta Celje in tamkajšnjega potencialnega povpraševanja po prenočiščih na področjih poslovnega, seminarskega in izobraževalnega turizma, pa tudi zdraviliški turizem v neposredni okolici (ki ga je mogoče močno razširiti) obetajo osnovno zasedenost tudi v času izven poletne potovalne sezone.

V načelni diskusiji o možnih razvojnih scenarijih je treba definirati predvsem tudi:

Pomanjkljivosti regije

V prvi vrsti zbuja pozornost sledeče pomanjkljivosti, ki lahko ovirajo razvoj turizma:

- komaj razpoložljiva (turistična) infrastruktura
- manjkajoče suprastrukture
- manjkajoče ponudbe za slabo vreme
- regija ni primerna za intenzivni zimski turizem
- tudi glede poletnega turizma oziroma »turizma ob lepem vremenu« ne obstajajo nobene izrazite prednosti do konkurentov. Regija trenutno še ne izstopa kot destinacija za pešačenje in v njej tudi ni kvalifikacijskih faktorjev za poletne discipline, ki

- bi bile uspešni v tekmovanju z bližnjimi jadranskimi destinacijami ali s ponudbami ob etabliranih jezerih (n. pr. koroška jezera, Bled, Plitvička jezera itd).

Spričo teh pomanjkljivosti regije je mogoče spoznati rizike turističnega razvoja predvsem v primeru ustvarjanja konvencionalnih turističnih produktov, ki jim manjkajo samostojni USP-i (Unique Selling Point) in ki avtomatično propadejo zaradi obstoječih in prihodnjih konkurenčnih ponudb v bolj preferiranih turističnih regijah.

Sklepi iz SWOT-analize

Na podlagi SWOT-analize mora biti jasno, da je zaradi regionalnih danosti treba iskati razvojne možnosti in vizije predvsem v nišnih produktih, ki pospešujejo prepoznavnost regije. Zaradi manjkajočih struktur za razvoj turističnih dejavnosti bo smiselno, da se vsaj srednjeročno pozicionirajo na trgu ponudbe, ki jih zaznamujejo krajše zadrževanje v regiji in/ali izrazita vsebinska samobitnost. Glede sezonske porazdelitve povpraševanja je na podlagi rezultatov SWOT-analize treba pričakovati težišče v enosezonskem poletnem turizmu.

Nad vsakim uspešnim razvojem pa naj stoji pozitivno stališče domačinov, ljudi, ki odločajo, in tistih, ki ustvarjajo javno mnenje. Pri tem je iz vidika avtorjev študije še nejasno, ali je dana akceptanca za daljnosežno komercializacijo jezera in njegovega obrežja, ki pomeni neizogibne posledice tudi ob trajni in sonaravni koncepciji, ki ne škoduje resursom. Brez dvoma so ob jezeru zaradi običajnega prava nastala »prevladovanja«, ki jih zvišanje števila turistov lahko znatno prizadene. Zaradi tega je treba v okviru konkretnih priprav investicij in gradbenih načrtov vključiti in skrbno in temeljito prepričati lokalno prebivalstvo.

Turizem na širšem regijskem območju

Zdraviliški turizem je glavni steber aktualnih turističnih dejavnosti v regiji. Vse druge zvrsti turizma so podrejenega pomena. Kot je že bilo ugotovljeno, v mestu Celje ni omembe vrednega prenočitvenega turizma; kvalitetnega turizma v najvišjih kategorijah pa sploh ni. Spričo ugodne prometne lege in krajinske mikavnosti se zdi obetavno pozicioniranje regije na področju seminarskega in kongresnega turizma. To pozicioniranje se lahko razvije v povezovanju z mestom Velenje.

4.7 Ekologija

4.7.1 Ekologija jezera

Že na prvi pogled lahko ugotovimo skoraj popolno odsotnost vodnih rastlin v in ob jezeru (z izjemo območij ob izlivih pritokov) in močno motnost vode, ki povzroča slabo vidljivost v globino.

Zavod za zdravstveno varstvo Celje (2003) ocenjuje „ob upoštevanju veljavnih predpisov“ preiskane vzorce kopalne vode kot higiensko ustrezne. Vodo bi ocenili kot primerno za kopanje, vendar pa odzemno mesto ne ustreza pogojem za urejeno naravno kopališče.

Uvrstitev umetnih zadrževalnikov v trofično kategorijo po OECD-kriterijih (Agencija RS za okolje: Monitoring iz leta 2003) kaže, da je jezero evtrofno, samo fosfor je v oligotrofni stopnji.

Tab.: Uvrstitev Šmartinskega jezera v trofične kategorije po kriterijih OECD

zadrževalnik	trofična kategorija
fosfor celotni	oligotrofno
dušik anorganski	mezotrofno
prosojnost	evtrofno
klorofil-a	evtrofno

Po konzultaciji strokovnjaka mag. Thomasa FRIEDLA (Kärntner Institut für Seenforschung/Koroški institut za raziskovanje jezer) se je pozornost pri iskanju vzrokov za slabo vodno kvaliteto Šmartinskega jezera usmerila v sestavo ribjega staleža. Kot posebno problematična vrsta se je na podlagi koroških izkušenj izkazal krap beli amur, ki je kot rastlinojdec zdecimiral vodne rastline očitno tako močno, da je ekološko ravnotežje hudo prizadeto.

Prehrambena veriga od hranilnih snovi – planktona/vodnih rastlin – rastlinojedcev – do mesojedcev je prekinjena in hranilne snovi v vodi se ne presnavljajo več v zadostni meri.

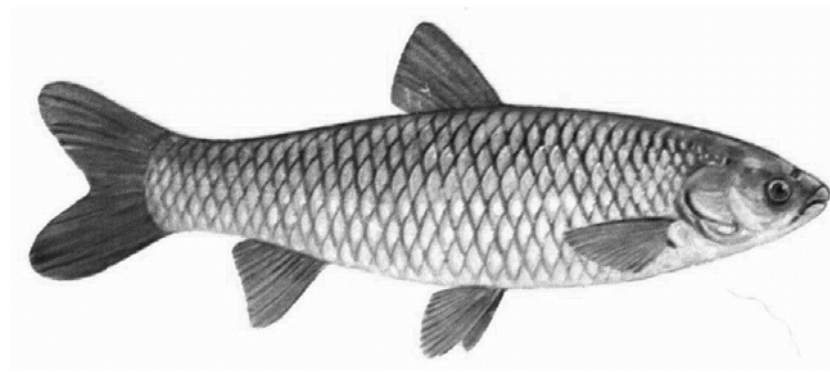
To tezo potrjujejo podatki »Ribiške družine Celje«.

Tab.: beli amur v Šmartinskem jezeru

	število	kg
vlaganje (1973 – 1991)	14.580	
izlov (1974 – 2004)	2.708	15.294
diferenca	11.872	

V letih 1973 do 1991 je bilo vloženih v jezero skupno 14.580 belih amurjev (vlaganje). Od leta 1974 do 2004 so ribiči izlovili le 2.708 teh krapov s skupno težo 15.294 kg (izlov). Izračunani teoretski stalež tako znaša 11.872 komadov, z odbitkom naravnih izgub, ki so domnevno le neznatne. Ker se ta ribja vrsta v našem podnebnem pasu ne razmnožuje, ni treba kaj prišteti. Povprečna teža ulovljenih belih amurjev je sprva znašala 2-4 kg in je nazadnje narasla na 10 kg. Ob upoštevanju dejstva, da mora en sam krap beli amur zato, da njegova teža naraste za en kg, požreti približno 20 kg rastlinske suhe mase, postane jasno, kakšen je pritisk, ki učinkuje na rastlinski sestoj. Iz tega sledi, da je Beli Amur merodajni vzrok za eutrofiranje jezera. Vnašanje hranilnih snovi preko kmetijskega obdelovanja sosednjih zemljišč in komunalnih odplak je, kot kaže, le podrejenega pomena.

beli amur:

4.7.2 Odpadna voda

Institut za ekološki inženiring (idejni koncept, Maribor 2002) je po naročilu Mestne občine izdelal projekt za »Zbiranje in odvajanje odpadnih voda na območju Šmartinskega jezera«. Po načrtu bo projekt izveden v letih 2007 – 2013. Učinke projekta na kvaliteto vode Šmartinskega jezera je sicer treba oceniti pozitivno, a zaradi multikavzalnosti ekoloških procesov (glej zgoraj) čiščenje odplak samo v tem primeru ne bo merodajno.

Na vsak način pa so javne naprave za zbiranje, odvajanje in čiščenje odplak neizogiben pogoj za razvoj novih turističnih centrov.

4.8 Kmetijstvo

Izhodišče

Pokrajina okoli Šmartinskega jezera bistveno oblikujejo kmetijske dejavnosti skozi stoletja. Tudi danes črpa pokrajina svoj čar iz raznoliko oblikovane kulturne krajine. Kmetijstvo s svojimi panogami kot so živinoreja, poljedelstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, gozdarstvo itd. omogoča očem in duši, da se pasejo in napojijo iz lepote te pokrajine.

Turistična dejavnost v sklopu s kmetijstvom v tem predelu Slovenije še skorajda sploh ni odkrita ali koriščena. Razen dejavnosti, ki so pasivne in ne načrtne – kot ta, da kmetice in kmetje oblikujejo in kultivirajo okolico v namen pridelave kmetijskih izdelkov in živil ter s tem skrbijo za prikupno kuliso v obliki obdelovalnih površin z raznoraznimi kulturami, z živalmi, katere gojijo, z gradnjami, kot so to na primer tradicionalne kmečke hiše in kozolci, ali s šegami in navadami, ki so povezane s kmečko dejavnostjo.

Trenutno nudi kmetijstvo le možnost dodatnega zaslužka oziroma samooskrbe z živili. Le petnajst kmetov je polnopravljnih, večjih kmetov, večinoma pa so na projektnem območju polkmetje. Tri kmetije so vključene v ekokontrolo. Po mnenju kmetov samih pa jih kar dobra polovica kmetuje zelo ekstenzivno. Kmetija Vozlič, ki žal trenutno odpira vrata le po dogovoru, je edina turistična kmetija v občini Celje.

Poleg ogledov in ocenitve področja sta v sklopu z razvojnimi projekti bili dve prireditvi v zvezi s turizmom in kmetijstvom.

Pogovor s strokovnjakinjami in strokovnjaki Kmetijsko gozdarske zbornice dne 9. 8. 2005 v Celju.

Pogovoru so prisostvovali Vesna Čuček, vodja oddelka in pristojna za turistične kmetije v Sloveniji, Darja Trpin, pristojna za dopolnilne dejavnosti in razvoj podeželja, Mitja Dimec, vodja izpostave in občan Šmartna, in Mitja Zupančič, strokovni svetovalec za ekokmetijstvo.

Delavnica v Šmartnu

26. 8. 2005 je potekala delavnica z vsebinskim težiščem kmetijstvo z občani iz okolice Šmartinskega jezera v Šmartnem, ki se je udeležilo 12 oseb.

Delavnica v Šmartnu

Pomen kmetijstva za regijo okoli Šmartinskega jezera

Kmetijstvo je za privlačnost in atraktivnost raziskanega kraja posebnega pomena. Če si predstavljamo to pokrajino, ki bi bila koriščena za n. pr. industrijske namene, bi bil karakter povsem drugačen in bi tudi v turističnem smislu ne imel tega pomena in teže. Prav tako bi bilo, če si predstavljamo, da kmetje iz katerega koli razloga kmetijskih površin ne obdelujejo več. V roku nekaj let bi se znašli v grmičevju in gozdu, kar bi pomenilo enolično in nestrukturirano kulturno krajino, ki iz vidika turizma ni atraktivna.

Kmetijstvo v regiji skrbi vsaj za delna delovna mesta. Predvsem pa že danes zmanjšuje odseljevanje.

Ekološki prispevek se odraža v raznolikosti in pestrosti rastlin in živali v izredno mikavni kulturni krajini, ki je prav zaradi te mnogovrstnosti tudi bolj stabilna in bogata v ekološkem smislu.

Odgovornost za kakovost vode v Šmartinskem jezeru - predvsem koncentracija nitrata in pesticidov v jezeru je v določeni meri odvisna od načina kmetovanja kmetij, ki so tik ob jezeru in v bližnji okolici. Že samo iz tega razloga je pomembno, kateri način kmetovanja se v regiji forsira - intenzivni, integrirani ali ekološki.

Živila iz regije – ponudba svežih in domačih živil je trenutno namenjena predvsem samooskrbi.

V okolici Šmartinskega jezera je živa avtentična ponudba kmečkih živil.

Kmetijstvo v okolici Šmartinskega jezera pa hrani predvsem velik potencial za razvoj turizma.

Potencial kmetijstva z ozirom na turistične ponudbe:**PRENOČIŠČA:**

Potencial za prenočišča na kmetijah v celotni projektni regiji Šmartinsko jezero z zaledjem ocenjujejo strokovnjakinje in strokovnjaki trenutno s petdesetimi posteljami. Dodatne možnosti bi bile na področju kampiranja na kmetijah.

PRIDELOVANJE:

Živila, kot so meso, mleko, sadje, zelenjava ter konjereja in les se že trenutno pridelujejo oziroma koristijo. Treba bi jih bilo predelati oziroma požlahtiti in ustrezno ponuditi gostom.

KULTURNA DEDIŠČINA:

Kmečke hiše, črne kuhinje, staro – zgodovinsko orodje, kozolci so še ohranjeni v tem prostoru. Treba bi jih bilo popraviti in prezentirati tako, da bi bile dostopne in doživljive tudi za goste.

ŠEGE IN NAVADE:

Kožuhanje, šranganje, petje in podobno je v regiji avtentično in živo. Z občutkom posredovano je to lahko doživetje za obiskovalce kraja.

KULTURNA KRAJINA:

Okolico Šmartinskega jezera odlikuje pestrost. Delež obdelane – kultivirane površine je zelo visok. To je osnova za dobro počutje gostov v naravi.

PIREDITVE KRAJEVNIH DRUŠTEV IN KULTURNE DEJAVNOSTI

Kresovanje, noč ob jezeru, poletne igre, vaške igre, pevski zbor, ljudske pevke so potencial tudi za prireditve za goste.

5. RAZVOJNE STRATEGIJE

5.1 Razvojne možnosti

Po študiju razpoložljivih podlag, po številnih ekskurzijah v regijo in po razpravah na raznih strokovnih delavnicah se je izcimilo 7 vsebinskih težišč za strateški turistični razvoj projektnega območja.

Tab.: Razvojne možnosti

strategija	vsebina/primeri	učinki
optimiranje rekreacije	omogočati kopanje v jezeru izgradnja mreže pešpoti krožna pešpot/kolesarska steza okoli jezera	le neznatna pobuda za prenočitveni turizem zvišanje prepoznavnosti na regionalni ravni majhno ustvarjanje vrednosti majhna nadregionalna pomembnost povečanje življenjske kvalitete Celjanov pokrajinske značilnosti se ohranijo
kmečki turizem	ustanovitev mreže lokalnih podjetij skupno trženje prenočišče na kmetiji kmečki trg	pobuda za prenočitveni turizem ustvarjanje vrednosti oživitev podeželskega zaledja pridobivanje prepoznavnosti na regionalni in nadregionalni ravni (nad)regionalna pomembnost sinergije z rekreacijo značaj pokrajine se ohrani
glavna tema kot moto razvoja	»jezero kanuistov« »smučanje na vodi« »jezero ribičev«	pridobivanje imidža v določenih ciljnih skupinah dolgoročna fazna izgradnja ojačenje prenočitvenega turizma koeksistenca z rekreacijskimi dejavnostmi pokrajinske značilnosti se ohranijo
tematski park	»jezero dolgega	brez vpliva na prenočitveni turizem

	obrežja«	<p>le enkratno bivanje obiskovalcev</p> <p>ustvarjanje vrednosti</p> <p>nadregionalna pomembnost</p> <p>povečanje prepoznavnosti turistične regije</p> <p>značaj pokrajine deloma ostane</p>
open air – arena	»Stage on lake« events prireditve	<p>riziko amortizacije</p> <p>kompatibilnost z mestnim turizmom</p> <p>povečanje prepoznavnosti turistične regije</p> <p>ustvarjanje vrednosti</p> <p>pobuda za prenočitveni turizem</p> <p>nadregionalna pomembnost</p> <p>krajinski čar jezera služi kot kulisa</p>
kapitalno intenzivna investicija doživljaj	Water Park Jump-Tower	<p>riziko amortizacije</p> <p>oviranje/omejitev rekreacijskih dejavnosti</p> <p>majhen impulz za prenočitveni turizem</p> <p>ustvarjanje vrednosti</p> <p>značaj pokrajine se spremeni</p> <p>povečanje prepoznavnosti turistične regije</p> <p>nadregionalna pomembnost</p>
kapitalno intenzivna investicija prenočišča	gradnja hotelov s infrastrukturo	<p>riziko amortizacije</p> <p>omejitev rekreacije</p> <p>povečanje prepoznavnosti turistične regije</p> <p>nadregionalna pomembnost</p> <p>ustvarjanje vrednosti</p> <p>pobuda za razvoj prenočitvenega turizma</p>

V okviru delavnice so člani projektne skupine in odgovorni projektni partnerji razpravljali o nakazanih možnostih turističnega razvoja in se pri tem dogovorili, da je treba najti ustrezno kombinacijo razvojnih dejavnosti in da je na različnih/med seboj ločenih predelih obrežja možno zasledovati različne razvojne vsebine.

5.2 Razvojni cilji

Izhajajoč iz analize stanja v regiji, regionalnopolitičnih zahtev in možnih razvojnih variant lahko določimo sledeče glavne cilje, vizije in poslanstva za bodoči razvoj ob Šmartinskem jezeru:

- zvišanje atraktivnosti mesta Celje kot delovno, življenjsko in gospodarsko mesto
- aktiviranje pobud za kvaliteten prenočitveni turizem
- ustanovitev nadregionalne atrakcije kot ključni turistični produkt
- optimiranje športnih, rekreacijskih in prostočasnih ponudb za Celjane
- oživitev podeželskega zaledja
- etabliranje kmečkega turizma
- upoštevanje obstoječih uporab
- zvišanje prepoznavnosti regije

6. RAZVOJNI KONCEPT

Razvojni koncept za Šmartinsko jezero in zaledje predvideva 5 okoli jezera razporejenih razvojnih centrov. Poleg tega vsebuje koncept predloge za cestno omrežje, predloge za vključevanje zaledja in za ekološko sanacijo jezera (priloga 4: pregled razvojni koncept).

6.1 Event center

Kot dopolnilo k obstoječim ponudbam predlagamo sledeče turistične infrastrukturne ukrepe (priloga 5):

Postavitev stolpa z razgledno platformo in integrirano steno za plezanje:

Stolp, ki naj bi bil koncipiran kot arhitektonska znamenitost regije, obiskovalcem omogoča čudovit pogled po celotnem jezeru.

Stena za plezanje

Izgradnja igrišča za kreativno igro (adventure playground):

Igrišče, ki je predvideno kot dopolnilna ponudba za družine v okolici razglednega stolpa, naj bi ustrezalo raznim starostnim skupinam. Obsegalo naj bi na primer pustolovske elemente za plezanje, oddelek za igranje z vodo in živalski vrtec, v katerem se otroci lahko igrajo z majhnimi živalmi.

Postavitev odra na jezeru:

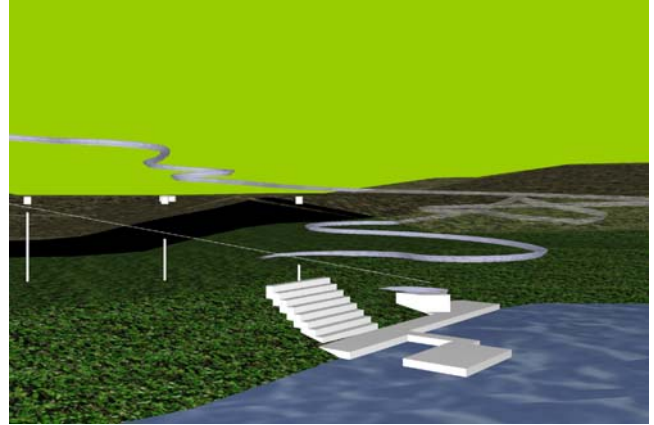
Multifunkcionalni oder na jezeru se lahko uporablja za razne prireditve, kot poletni kino na prostem in tudi kot kopališki pomol. Tribune je možno opremiti s premično streho, ki jo je mogoče znižati in uporabljati kot teraso za sončenje.

Oder na jezeru (Lunz v Gornji Avstriji)

Izgradnja downhill-coasterja:

Downhill-Coaster, to je sankajska proga na tračnicah, lahko obratuje celoletno. Zgornja postaja se lahko kombinira z razglednim stolpom, spodnja postaja pa naj bi stala na ciljnih platformi ob jezeru.

Vizualiziranje downhill-coasterja z odrom

Downhill-coaster

Zgradnja marine:

Blizu odra na jezeru naj bi nastala marina za športne prireditve ob vodi, tako da podelitve odličij in druge prireditve lahko potekajo na odru.

Po izvedbi zaželenih ukrepov bo potrebna kvantitativna in kvalitativna razširitev gostinskih ponudb. Prav tako bo treba ustrezno povečati parkirišča.

Razvoj in realizacijo tega obširnega projekta bi morale izvesti mesto Celje skupno s privatnimi investitorji. Mogoče je tudi načrtovajne in odvijanje projekta skupno s seminarским hotelom na severnem bregu jezera. Prav tako bo v odvijanje projekta treba

vključiti tudi obstoječa (vodno) športna društva in vse druge dosedanje uporabnike (gastronomija, izletniška ladja, skakalnica).

Športne dejavnosti:

Športne ponudbe naj bi med drugim obsegale igrišče za nogomet, za košarko in odbojko, pa tudi za modernejše športne panoge. Centralne športne naprave je mogoče integrirati na območju event centra.

Igrišče za golf (priloga 6)

Za zgradnjo igrišča za golf se v prvi vrsti ponuja območje južno od pregrade, ki meji na event center.

Igrišče je treba zasnovati predvsem kot vežbališče, ki naj bo odprto za širšo publiko.

Priporočamo pa, da se pred konkretnim načrtovanjem izdelata tehnična in gospodarska feasibility-študija.

6.2 Javno naravno kopališče

Sanacijski koncept predvideva, da se pri Runtolah s pomočjo nasipa odcepi in ekološko sanira dani zaliv jezera (priloga 7).

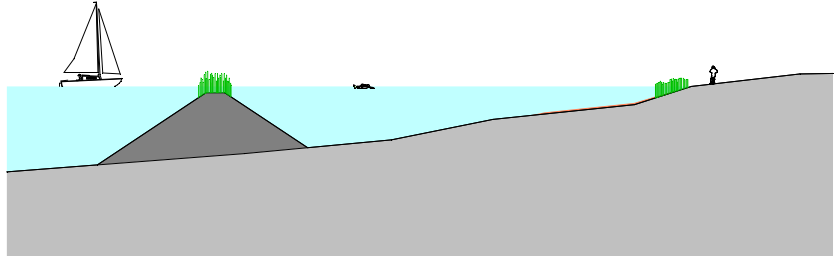

Zaliv pri Runtolah

Da bo ekološka sanacija kopališkega območja uspela in se s tem znatno izboljšala kvaliteta vode, bo treba izvesti sledeče sanacijske ukrepe:

- za separacijo 2 ha velike vodne površine je treba nasuti nasip; da se ohrani retencijska zmogljivost zadrževalnika, je treba zagotoviti za ribe neprehodno zvezo z jezerom

- belega amurja je treba polnoma izloviti
- treba je urediti cone plitve vode za rastje trstja
- spuščanje vode z dna v odvajalni jarek

Shematski prezek skozi zaliv z nasipom

Zasaditev nasipa s trstjem

Izgradnja zaliva zahteva nadaljnje infrastrukturne ukrepe:

- postavitve sanitarij
- posipanje posameznih odsekov brega z gramozom
- razširitev gostinskih ponudb
- ureditev travnika za sončenje
- ureditev parkirišča

Vizualiziranje naravnega kopališča

Na izbranem območju je priporočljiva tudi integracija sledečih turističnih naprav:

- rezerviranje območja za počitniške prikolice; koncentracija vseh okoli jezera razdeljenih prikolic na enem mestu
- ureditev pristanišča zunaj nasipa, z izposojanjem čolnov
- pristajališče za linijsko ladjo
- javna slip-naprava

6.3 Adventure camp in seminarski hotel

Temeljni pogoj za privatni investicijski projekt na obrežju Šmartinskega jezera je jasna politična opredelitev, aktivno razvijanje volje v lokalni okolici in podpora s strani komun, ki zagotovijo in komunalno uredijo ustrezna zemljišča. Na podlagi analize prednosti in pomanjkljivosti regije in iz teh izvirajočih šans in rizikov za naselitev podjetij je nastala ideja za adventure lodge Šmartinsko jezero, ki se naj glede kvalitete pozicionirajo na nivoju štirih zvezdic. Odvisno od sezone je objekt namenjen predvsem kot prizorišče seminarjev s klasičnimi izobraževalnimi vsebinami in s funkcijo timske dinamike, pa tudi kot doživljajsko usmerjen domicil za družinske počitnice – vendar manj za glavni dopust, bolj za »kratek vmesni dopust« (priloga 8).

Situiranje hotelskih naprav

Polotok na severnem bregu jezera ocenjujemo kot primerno območje za situiranje hotelskega kompleksa. Priloga 7 vsebuje predlog za razporeditev posameznih elementov naprave. Odvisno od razpoložljivosti zemljišč bi kompleks lahko nastal tudi na nasprotnem bregu polotoka.

Investicijski parametri

Predstavljeni projekt je koncipiran tako, da na vsak način lahko uspe akvirirati investitorje in operatorje za gradnjo in obratovanje celotnega sklopa. Za naselitev opisanih turističnih naprav (glej spodaj) pa je vsekakor potrebno, da komune dajo koncesije in da zemljišča komunalno opremijo tako, da so infrastrukturno pripravljena za gradnjo (vodo, kanal, tok, ceste). Zemljišča se v idealnem primeru zagotovijo s (finančno ugodnimi ali brezplačnimi) dolgoročnimi pogodbami, ki temeljijo na gradbenem pravu.

Možnost lukriranja finančnih podpor s strani EU olajšajo iskanje investitorjev. Da se investitorji v sklopu s projektom dodatno omogoči zbiranje lastnega kapitala, bo

neobhodno potrebna razširitev investicijskega projekta – zgradijo se lahko od centralnega projekta nekoliko oddaljene dodatne kočice, ki so parificirane kot počitniška stanovanja in ki so na razpolago za individualni nakup. Če se ponudbo dopolni z adekvatnimi storitvami (upravljanje zemljišč, oskrba koč, nakupovalni servis, eventualno tudi najemniški servis za kočice), na tem mestu vsekakor lahko nastane atraktiven investicijski produkt.

Projektni podatki

Adventure lodge: (vas koč) na 4-zvezdnem nivoju ob bregu Šmartinskega jezera

Celoletno obratovanje v določenih delih sklopa, polno obratovanje med začetkom aprila in koncem oktobra, pričakovana doba bivanja 1-3 noči, dosegljiv nočitveni volumen približno 12.600 letnih nočitev.

Težišča: seminarji, šolanja, šolski in mladinski tedni, outdoor-akademija, ribolov, pešačenje, kolesarjenje, vodni šport, družinski dopust.

Image-slika kočice

Glavno poslopje (celoletno odprto) s sobami in apartmaji (po dve postelji) v dveh gornjih nadstropjih in multifunkcionalnem pritličju (soba s kaminom kot hotelska avla in gostinsko področje, dva seminarska prostora, ki se lahko med seboj povežeta); za zimo opremljena stranska poslopja z dvema bločnima savnama, infrakabinami in solarijem.

30 družinskih koč z 2-3 spalnicama! Vsaka kočica ima kaminsko peč, dve kopalnici s prho in opremljen del na prostem (kaminski gril, deloma pristajalni mostiči za čolne itd.).

Gastronomija in servis: Po principu samopreskrba s posebnimi ponudbami, kot so zajtrk, in čiščenje, gastronomska oskrba po dogovoru s parnikom »Jezerska kraljica« ali kmečka oskrba s kulinaričnimi posladki. Rekreacija, športne ponudbe, animacija.

Graditelj & operator: privatne družbe

Investicijski volumen: ca. € 3.5 mio

Marketing & prodaja: lastna prodaja preko izkušenih turističnih ekonomov in kooperacija z nacionalnimi in internacionalnimi turističnimi agencijami

Glavna tržišča: tržišča CEE, Avstrija, Nemčija, Italija

V opisani sklop je mogoče integrirati naslednje turistične naprave:

- naprave za razne športne dejavnosti in majhno пристanišče/marino; pri ribiškem centru je mogoče situirati pristajališče za linijsko ladjo
- po vzoru javnega naravnega kopališča se naj odcepi in ekološko sanira majhen zaliv za kopanje
- del brega naj ostane javno dostopen in se naj uredi kot obrežna pešpot
- gostinske ponudbe se naj razširijo (n.p. ribja restavracija)
- lahko si predstavljamo tudi bazen s termalno vodo (iz Dobrne)

Obstoječi električni vodi se naj preložijo pod zemljo.

Odvijanje tega investicijskega projekta naj poteka preko privatnega investitorja. Nujno pa je treba v razvoj vključiti domače ribiško društvo, ki ima približno 300 članov in s tem nudi precejšen potencial prenočitvenih gostov. Kot je razvidno iz števila izstavljenih ribiških dovolilnic, je v minulih 5 letih bilo naštetih ca. 7000 lovnih dni, od katerih gre 75 % na račun članov, 25 % pa na račun turistov. Ribiška sezona traja od marca do novembra. Izhajajoč iz dejstva, da trenutno ni na razpolago nobenih ustreznih prenočišč, je utemeljeno sklepanje, da se bo število lovnih dni turistov ob ustrezni ponudbi znatno povečalo in da bo s tem zagotovljena vsaj delna zasedenost prenočiščnih kapacitet.

Nadalje se lahko vključi kmetije, ki ponujajo jahanje, kmečki turizem ali kmečke prodajalnice. Tudi energetska oskrba novih turističnih naprav se vsaj deloma lahko izvede na podlagi danih kmečkih potencialov (n. pr. centralna naprava za kurjenje s sekanci). Možna je tudi povezava z zravniliščem Dobrna.

6.4 Kmečki turizem

Predlogi za razvoj turistične ponudbe s strani kmetijstva:

Ponudba naj bi bila avtentična – pristna in verodostojna. Kraji naj zaradi razvoja turizma ne postanejo kulise in fasade.

Krepka podpora ekokmetijstva in s tem ekologizacija kraja bi dala celotni regiji poseben pečat. S tem regija podčrta pozitiven in spoštljiv odnos do narave. Za gosta je taka regija čutno prijetnejša in je v skladu s temeljnimi potrebami in željami mnogih turistov, ki iščejo pristnost, intaktno naravo, počitek, rekreacijo in šport v naravi.

Sprožili naj bi počasen, a temeljit in trajen razvoj. Organska rast razvoja turizma. Brez prehitevanj – tako, da lahko prebivalci sledijo razvoju in ga lahko sprejmejo za svojega. Pričeti pa je treba prav zaradi tega takoj. S tem postopnim porastkom se lahko prepreči tudi nezaželen učinek množičnega turizma.

Vas Loče naj se izgradi v center za kmetijske turistične ponudbe. To zaradi geografske lege, kmečkega značaja vasi ter obstoječih zainteresiranih kmečkih obratov.

Celotni razvoj na področju kmečkega turizma naj se podredi določenim temam:

STEZA UŽITKA

Označena steza od hiše do hiše in iz kraja v kraj. Kmetije so organizirane – dogovorjene. Vsaka kmetija ponuja svojo specialiteto in ni konkurenčna sosednji. Kmetije imajo usklajene čase delovanja oziroma ponudbe. Poimenovali bi jo lahko tudi „Steza domačih slaščic“ ali „Steza Šmartinskih dobrot“.

Točilnice vina injabolčnika. Malice, pokušnje, pikniki, žari ... vse iz regije, sveže, domače in eko. Povsod nekaj novega. Neposredno od pridelovalca ponujeno v obliki prigrizkov na stezi domačih dobrot.

Steze se lahko prepešači, prevozi s kolesom, popelje s kočijo ali sanmi ali pa z originalno prikolico z oldtimer-traktorjem – po želji. Na celotni progi pa se uživajo domače specialitete in gost okusi krajino.

Priloga 9: Steza užitka

Pod naslovom »Steza užitka« se lahko združijo nadaljnje projektne ideje:

Domovina jabolk in rib

Kmetje in predelovalci v regiji se zmenijo za določeno temo in se specializirajo na določeno pridelavo in predelavo živil. Celoten razvoj, promocija in ponudba se nanašajo na to temo. Okoli Šmartinskega jezera bi to lahko bilo na primer jabolko oziroma visokodebelni jabolčni nasadi starih ali redkih – posebnih sort. Ta tema daje kraju tudi pečat in prepoznavnost. To bi lahko bila „Domovina jabolk in rib“.

Sadje in visokodebelni – travniški sadovnjaki tako niso le krasitev kulturne krajine in možna tema za kmetijsvo, temveč tudi magnet za ciljno publiko gostov.

Istočasno se v celotni regiji ponujajo in tržijo izdelki iz jabolk:

jabolčni sok, mošt jabolčnik, jabolčni kis, kisi z zelišči, krlji, destilati, marmelade in tako naprej.

Lahko pa se poišče kakršnakoli tema, ki je vsklajena s tradicijo in potencialom regije.

Druge teme so lahko tudi teme kot npr. vino, žito, jagode ipd. „Kraj kruha in vina“ ali „Jagodni raj“ in podobno.

Šola na kmetiji:

Kmetija je lahko kraj prikazov in šolanja. Posamezna kmetija si izmisli potek, ki ga že itak opravlja, in ga priredi kot prikaz za goste. Na primer: „Od zrna do kruha“ ali „Odkod priteče mleko?“ Taki prikazi bi bili primerni predvsem za mlajšo ciljno publiko.

Lahko si predstavljamo tudi tečaje in delavnice za študente ali za strokovnjake. V ta namen bi se morale določene kmetije usposobiti in ustrezno urediti.

Posebej za goste, ki pridejo le za nekaj dni na podeželje in skušajo podoživljati kmečko življenje, se lahko ponujajo posebni seminarji in prikazi, pri katerih se gostje po želji aktivno vključijo v delovni proces.

Kmet kot pedagog – vodič na vasi. Za to je treba kmete posebej usposobiti. Izobrazba s posebnim certifikatom in dovoljenjem oziroma pridobljeno licenco omogoča izvajanje tega dodatnega poklica.

Kmet kot vodič po kmetiji, naravi in okolici – kulturni in krajinarski vodič.

Doživetja na kmetiji – zabava na kmetiji:

Vsaka posamezna kmetija se specializira na nek prikaz ali dejavnost. Kmetije pošiljajo svoje goste partnerskim kmetijam. Tako nastane skupina ponudnikov kmečkega turizma, kateri drug drugega dopolnjujejo. N. pr. prva kmetija predeluje mleko. Tu doživi gost vse okoli živinoreje, krme, molže in sirarstva. Druga kmetija ima n. pr. žita in peče kruh. Pri tej kmetiji gost podoživi pridelavo in predelavo od zrna do kruha itd. Druge ponudbe so lahko: spanje na skednju, opazovanje poroda živali, molža, prešanje, pripovedovanje zgodb ob odprtem ognju in tako naprej. To so doživetja, ki so za gosta lahko nepozabna. Program je za gosta vsekakor pester in zato kratkočasen. Za ponudnika pa ni tako naporen, ker je utečen in profesionalen. Poleg tega je tudi avtentičen.

Kultura na in ob jezeru npr. lutke, festivali, kreativne delavnice, gledališke delavnice, glasbene delavnice ...

Živ muzej:

Poleg pestre ponudbe kozolcev, starih hiš, črnih kuhinj, tradicionalnega orodja in podobno, kar bi morali ustrezno pripraviti za prikaze gostom, bi lahko ponudili sledeče:

Ljudje (kmetice in kmetje akterji) živijo in delajo na adaptiranih kmetijah kot pred 50 leti, na drugi kot pred 100 leti, na tretji kot pred 2000 leti.

Gostje se lahko vključijo v to življenje za nekaj dni ali pa ga sami preživijo.

Osnovna infrastruktura za kakovostno predelavo in prodajo:

Ureditev skupnih predelovalnih enot kot so sirarna, klavnica, preše za sadje in grozdje, hladilnice in podobno za predelavo svežih in regionalnih živil. To je indirektni prispevek za

razvoj turizma in hkrati osnova za avtentično ponudbo domačih živil. S tem ukrepom bi bila tudi zagotovljena delovna mesta na podeželju.

Prodaja izdelkov:

Ponudba in servis novim ustanovam in objektom ob jezeru, kot so to restavracije, gostilne, penzioni, hotel, aparmaji, camp ipd. – zalaganje z domačimi – po možnosti ekoživili.

Tržnica s ponudbo za domačine in goste.

Kmečka trgovinica s ponudbo za domačine in goste.

Partyservis za domačine in goste, ki pridejo in praznujejo v regiji svoje jubileje ipd.

Dostava na dom – tudi za gostilne in druge ustanove v zvezi s turizmom.

Ureditev tematskih sob:

Posamezni kmetje ponujajo tematske sobe, ki so po velikosti, kvaliteti in opreми standardizirane in ki jih tržijo centralno. Gost zanesljivo ve, kaj ga pričakuje.

Predlagani ukrepi, prioritete in časovno razporedje:

- Pospeševanje ekokmetijstva – načrt za preusmeritev v ekokmetijstvo – informacijske prireditve – organizacija ekskurzij – motivacijske prireditve - finančni načrti za podporo ekokmetijstva. Cilj: Šmartinsko jezero kot ekoregija.
- Svetovalna ofenziva in motivacija na področju kmečkega turizma. Pospeševanje in promocija vzornih turističnih kmetij.
- Zbiranje in organiziranje interesnih skupin v regiji.
- Pospeševanje kmetijstva za vzdrževanje pestre krajevne kulturne krajine. Razvoj in pospeševanje ponudbe regionalnih (eko) živil.
- Ukrepi proti odseljivanju: Obdržati in podpirati obstoječa delovna mesta, med drugim na kmetijah, in kreirati nova delovna mesta v regiji kot n. pr. kmečki turizem z omenjenimi ponodbami.
- Sanacija oziroma ureditev infrastrukture – ceste, kolesarske poti, odplake, vodovod, itd. kot predpogoj za razcvet turizma.
- Sanacija kakovosti vode v jezeru – prispevek s strani kmetijstva – ekološko ali vsaj zelo ekstenzivno kmetovanje to pomeni, brez uporabe pesticidov in umetnih gnojil.

Predlogi za možne nadaljnje razvojne projekte v zvezi s turizmom in kmetijstvom na področju Šmartinskega jezera:

Bioregija - Šmartinsko jezero in okolica

Vsebina:

preusmeritev kmetijstva v ekokmetijstvo

koriščenje obnovljivih virov energije za kurjenje in promet.

ojačitev javne prometne mreže v tem kraju – povezava s Celjem z ekološkimi prevoznimi sredstvi

Za odvijanje projekta »Steza užitkov« je treba ustanoviti nositelja.

Možni nosilci projekta so : združenja kmetov, kmetijska zbornica.

Projekt bi se lahko kofinanciral tudi iz sklada Interreg IV (2007 – 2013), če vsebuje čezmejni karakter.

Možne ovire

- Čistoča jezera predvsem vode ni zadovoljiva. Manjkajoči vodovod. Slabo stanje cest. Neurejeno odvajanje odplak.
- Prestroge inšpekcije oziroma strogi predpisi za izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.
- Neurejena – neutrnjena gnojišča. Kmetije trenutno večinoma še niso adaptirane za turistične ponudbe.
- Manjkajoča finančna podpora za ukrepe na področju predelave, gostinstva itd. Lastne finančne moči primanjkuje.
- Pomanjkljiva motivacija kmečkega prebivalstva.
- Pomisleki in slabe izkušnje: „Prebivalci niso srečni s tem jezerom od vsega začetka“, „turisti motijo“

6.5 Prometna infrastruktura (ceste in poti)

6.5.1 Avtomobilski promet

Nadrejeni prometni načrti mesta Celje in Republike Slovenije predvidevajo novo prometno vozlišče »Celje-zahod« kot križišče nadregionalnih severo-južnih in vzhodno-zahodnih prometnih tokov. Ob izvedbi večjih projektov, kot je to koncipirani EVENT CENTER, bo treba izgraditi dovoz k novemu vozlišču. Priključek naj bi vodil preko obstoječe prometne mreže od Celja-zahod severno od Lopate preko Slatine do jezera. Izvedba teh ukrepov je možna le z javnimi ustanovami (priloga 10).

6.5.2 Kolesarske steze

Danes že označene kolesarske steze povezujejo Celje s turističnimi točkami ob jezeru kot so to EVENT CENTER in Runtole. Vse načrtovane pešpoti naj se izgradijo tako, da ustrezajo tudi zahtevam kolesarjenja (priloga 11).

6.5.3 Pešpoti

Pešpoti okoli jezera trenutno ne ustrezajo aktualnim standardom in varnostnim zahtevam. Deloma so asfaltirane, deloma pa makadamske ali blatne, niso označene, deloma stezice sploh niso prehodne. Obstoječe in bodoče pešpoti se naj izgradijo s ciljem enotnega standarda in se naj deloma uredijo kot tematske steze.

Obstoječa pešpot

Steza užitka:

„Steza užitkov“ naj povezuje znamenitosti in turistične kmetije v okolici jezera. To omrežje pešpoti naj bo označeno s kažipotmi in urejeno tudi za kolesarjenje. Zato bo potrebno, da se kmetje organizirajo in opredelijo svoje ponudbe. (glej str. 36)

Izgradnja krožne pešpoti okoli jezera (priloga 12)

Ob vključevanju obstoječih pešpoti in stezic naj se blizu brega uredi krožna pešpot okoli celotnega jezera. Ob upoštevanju bližnjice skozi Loče bo krožna pešpot obsegala 6-7km, kar pomeni 1,5 do 2 uri hoje. Prav tako je ta pešpot uporabna tudi kot tekaška proga. Da bo pot uporabna tudi pozimi, jo je treba izgraditi ustrezno široko.

Nadaljna prednost krožne poti okoli jezera je tudi, da ob ustrezni zadrževalni zmogljivosti gramozne plasti preprečuje tudi izpiranje hranilnih snovi kmečkega izvora v jezero.

Doživljajska steza „Po/v/ob vodi“:

Doživljajska steza na temo „voda“ se začne pri EVENT CENTR-u in vodi preko pritoka Koprivnice v Loče. Obiskovalci se ali z ladjo ali po mostiču vračajo preko jezera. Tema voda naj se obdela in prezentira na zanimiv in napet način z doživljajsko in pustolovsko usmeritvijo (priloga 13).

Mostič skozi mokro območje

Most za pešce

6.5.4 Vodne poti

(priloga 14)

Pristajališča za linijsko ladjo:

Izletniška ladja aktualno ponuja krožno vožnjo brez vmesnih postaj ob jezeru. V teku realizacije razvojnega koncepta naj bi se uredila nše druga pristajališča.

Gradnja majhnih pristanišč:

Priporočamo izgradnjo malih marin, ki jih po eni strani lahko koristijo privatni lastniki čolnov, po drugi pa lahko služijo kot postaje za izposojanje čolnov, tako da je vračanje čolnov možno na raznih koncih jezera.

6.6 Zimski turizem

Tudi pozimi obstajajo številne možnosti za rekreativne dejavnosti (priloga 15):

Zimsko pešačenje:

Da bo načrtovana krožna pot okoli jezera obiskovalcem tudi pozimi na razpolago za sprehajanje in pešačenje, se naj po potrebi spluži.

Downhill coaster:

Downhill coaster lahko deluje celoletno. Uporaba je možna tudi če dežuje in sneži in pri temperaturah pod ničlo.

Drsanje:

Celotno jezero se pozimi lahko uporablja za drsanje. Predpogoj je le, da jezero zamrzne in da javna ali privatna ustanova (društvo) prevzame odgovornost za merjenje debeline ledene skorje, za negovanje ledne površine in da tako zagotavlja varnost drsalcev (to je običajno n. pr. ob koroških jezerih). Vsaj nekatera gostinska podjetja naj bi bila odprta tudi pozimi. V raznih kioskih bi domača podjetja lahko ponujala lokalne posladke (n. pr. kostanj, ribe na žaru, kuhan jabolčnik itd.). Seveda je treba tudi sanitarije zgraditi tako, da ustrezajo zimskim zahtevam.

Z inštalacijo žarometov se atraktivnost drsanja na jezeru lahko še poveča. Pod pogojem ustreznega ledu se lahko izvede tudi kegljanje na ledu, ob ustreznem povpraševanju pa celo disko na ledu.

Sankanje:

Pri Runtolah je grič, ki je primeren za sankanje.

Tek na smučeh:

Zaradi interesnih konfliktov s pešči krožna pot okoli jezera ni priporočljiva kot proga za smučarski tek.

Na območju Lokrova – Dobrova – Slatina – Prešnik pa je ob ustreznih snežnih razmerah možno urediti progo za smučarski tek. Ob parkirišču pri event centru se lahko postavi

start. Na določenih odsekih proge je možno tudi osneževanje ali inštalacija žarometov, vendar pa takšne investicije predvidoma ne bodo rentabilne, zato je financiranje možno le preko javnosti.

6.7 Ekološka sanacija jezera

Ribji stalež:

V okviru ekološke sanacije jezera bo nujno potrebno decimiranje oziroma popolna odstranitev krapa beli amur iz jezera. V ta namen je skupno z ribiškim društvom treba izdelati koncept za izlov, ki naj bi vseboval sledeče ukrepe:

- premije po komadu izlovljenih krapov
- izlovna akcija z vlačilnimi mrežami (ev. z znižanjem vodne gladine)
- znanstveno spremstvo (n.pr. Koroški institut za raziskovanje jezer) in izdelava znanstvenega koncepta za nadaljnje ekologijske ukrepe glede ribjega staleža

Vodno-ekološki ukrepi:

Izhajajoč iz detajlirane znanstvene interpretacije razpoložljivih ekoloških raziskav (ev. so potrebne razširitve) naj ustrezna znanstvena institucija (glej zgoraj) izdelava in izvede vodno-ekološki koncept za nadaljnje sanacijske ukrepe glede bioloških in kemijskih razmer v jezeru.

Kmetijstvo:

Vnašanje hranilnih snovi (domača in umetna gnojila, pesticidi) v jezero je možno preprečiti po eni strani s pospeševanjem čim bolj sonaravnih načinov kmetovanja, po drugi strani pa lahko zmanjša izpiranje snovi tudi zgradnja krožne poti z ustrezno zadrževalno kapaciteto.

Zbiranje, odvajanje in čiščenje odplak:

Realizacija načrtovanega projekta za zbiranje, odvajanje in čiščenje odplak

6.8 Dvorec Prešnik

Brez masivne finančne podpore s strani javnosti popolna sanacija dvorca ne bo možna. vizualiziranjRealistična je delna obnova za kulturne prireditve in poletno restavracijo. Grad se naj ohrani kot kulisa. Prireditvena dvorana in restavracija se lahko uredita s pomočjo šotorske konstrukcije. Restavracija se lahko inscenira v historičnem

srednjeveškem stilu, ki ponuja regionalne specialitete kot n. pr. „kvalitetne jedi na žaru“. Kot investitorja predlagamo gastronomo iz regije.

Vizualiziranje poletne restavracije v Dvorcu Prešnik

6.9 Splošni ukrepi

Varovalni ukrepi za obrežja:

Prikazani varovalni pas jezera (PUP Šmartinsko jezero 2005) se naj ohrani. Izjeme naj bodo možne le, če obstajajo nadrejeni javni interesi (event center, seminarski hotel, krožna pot, javno naravno kopališče).

Počitniške prikolice, ki so trenutno razporejene okoli celotnega jezera, se naj koncentrirajo na enem ali več določenih območjih. Prav tako naj se tudi privatni čolni osredotočijo na pripravljena majhna pristanišča.

6.10 Zaključna pripomba

Obala Šmartinskega jezera je skoraj v celoti (razen zaščitenih delov) izredno primerna za rekreacijo in turizem. Razvoj je možen v več oblikah - kampiranje, pešpoti, kolesarjenje in druge športne dejavnosti, igrišča, doživljajski parkurji, zimska rekreacija, izobrazbene aktivnosti, hoteli, apartmaji in celo najmodernejše turistične dejavnosti. Pogoj za vse opisane razvojne možnosti in predstavljeni razvojni projekti pa je, da vsi udeleženci in odgovorni celoten prostor prvenstveno opredelijo za turizem in rekreacijo.

7. PROJEKTI

Predlagane ukrepe je glede ključne razvojne usmeritve možno strniti v projekte, ki so izrisani v sledečem pregledu:

naslov: EKOLOŠKA SANACIJA JEZERA	projekt števil: 1
Vsebina:	
<ul style="list-style-type: none">• izlov belega amurja iz jezera (premije na komad, izlovne akcije z mrežami vlačilnicami)• znanstveno spremstvo inkluzivno z nadaljnimi ukrepi ekologizacije glede bioloških in kemijskih razmer v jezeru	
nosilec projekta: mestna občina Celje	
partnerji projekta: ribiška družina Celje, Kärntner Institut für Seenforschung/Koroški institut za raziskovanje jezer	
območje/lokalizacija: Šmartinsko jezero	prioriteta: visoka

naslov: JAVNO NARAVNO KOPALIŠČE	projekt števil: 2
Vsebina:	
<ul style="list-style-type: none">• odcepitev zaliva s pomočjo nasipa• ekološka sanacija zaliva• gastronomska oskrba in sanitarije• travnik za sončenje• parkirišče• camping• majhno pristanišče s slip-napravo• pristajališče za linijsko ladjo	
nosilec projekta: mestna občina Celje	
partnerji projekta: gostinstvo, zemljiški posestniki	
območje/lokalizacija: Runtole ob Šmartinskem jezeru	prioriteta: visoka

naslov: EVENT CENTER**projekt štev.:** 3*Vsebina:*

- stolp z razgledno platformo in steno za plezanje
- oder na vodi s tribunami
- downhill-Coaster
- marina
- igrišče za kreativno igro
- gastronomska oskrba

nosilec projekta: privatni investitor*partnerji projekta:* mestna občina Celje, športna društva, gostinstvo, zemljiški posestniki*območje/lokalizacija:* ob Šmartinskem jezeru, ob pregradi*prioriteta:* srednja**naslov:** ADVENTURE CAMP IN SEMINARSKI HOTEL**projekt štev.:** 4*Vsebina:*

- seminarski hotel s štirimi zvezdicami (celoletno)
- adventure lodge (30 družinskih koč)
- športne naprave
- marina
- ekološko saniran zaliv za kopanje
- gastronomska oskrba

nosilec projekta: privatni investitor*partnerji projekta:* mestna občina Celje, ribiška družina Celje, zemljiški posestniki, gostinstvo*območje/lokalizacija:* ob Šmartinskem jezeru, na severu*prioriteta:* srednja

naslov: KROŽNA POT ŠMARTINSKO JEZERO**projekt štev.:** 5*Vsebina:*

- izgradnja in označitev krožne poti okoli jezera
- ureditev tematske doživljajske steze „ob/na/v vodi“

nosilec projekta: mestna občina Celje*partnerji projekta:* zemljiški posestniki, gostinstvo/hoteli, združenje kmetov*območje/lokalizacija:* Šmartinsko jezero*prioriteta:* srednja**naslov:** STEZA UŽITKOV**projekt štev.:** 6*Vsebina:*

- izgradnja in označitev mreže potrebnih poti
- izgradnja Loč v center za trženje kmečkih proizvodov
- ureditev turističnih kmetij (kmečki turizem, kmečke prodajalne)
- produkcija in prodaja regionalnih specialitet („domovina jabolk in rib“)
- šola na kmetiji
- doživetje in zabava na kmetiji
- živ muzej
- ureditev tematskih sob
- »bioregija Šmartinsko jezero in okolica«

nosilec projekta: združenje kmetov*partnerji projekta:* mestna občina Celje, gostinstvo/hoteli, kmetijska zbornica*območje/lokalizacija:* Šmartinsko jezero in zaledje*prioriteta:* srednja

naslov: MARINE ŠMARTINSKO JEZERO**projekt števil:** 7*Vsebina:*

- zgradnja raznih majhnih pristanišč okoli jezera
- izposojanje čolnov
- pristajališča za privatne čolne
- postaje za linijsko ladjo
- javna slip-naprava

nosilec projekta: mestna občina Celje*partnerji projekta:* zemljiški posestniki, gostinstvo/hoteli*območje/lokalizacija:* Šmartinsko jezero*prioriteta:* srednja**naslov:** ZIMSKA REKREACIJA**projekt števil:** 8*Vsebina:*

- zimska pešpot okoli jezera
- drsanje, disko in kegljanje na ledu (z žarometi)
- downhill-coaster
- sankanje
- tek na smučeh
- gastronomska oskrba

nosilec projekta: mestna občina Celje*partnerji projekta:* društvo drsalcev, gostinstvo, zemljiški posestniki*območje/lokalizacija:* Šmartinsko jezero in okolica*prioriteta:* srednja

naslov: IGRIŠČE ZA GOLF***projekt števil:*** 9*Vsebina:*

- izdelava tehnične in ekonomske feasibility-študije
- naprava za vežbanje
- odprto za širšo publiko
- je priključeno k event-centru

nosilec projekta: mestna občina Celje*partnerji projekta:* zemljiški posestniki*območje/lokalizacija:* južno od pregrade*prioriteta:* srednja***naslov:*** PRIKLJUČEK NA AVTOCESTO***projekt števil:*** 10*Vsebina:*

- izgradnja cestne zveze med jezerom in prometnim vozliščem Celje zahod

nosilec projekta: mestna občina Celje/Republika Slovenija*partnerji projekta:* zemljiški posestniki*območje/lokalizacija:* Celje zahod - Šmartinsko jezero*prioriteta:* nizka

naslov: DVOREC PREŠNIK***projekt štev.:*** 11***Vsebina:***

- delna sanacija dvorca (se naj ohrani kot kulisa)
- izgradnja s pomočjo šotorne konstrukcije
- kulturne prireditve
- poletna restavracija

nosilec projekta: privatni Investitor (gastronom)***partnerji projekta:*** mestna občina Celje, združenje kmetov***območje/lokalizacija:*** Šmartinsko jezero in okolica***prioriteta:*** nizka

9. LITERATURA

- Krajinska zasnova Šmartinsko jezero (Razvojni center planiranje Celje d.o.o, 1998)
- Mnenje k poročilu o preskusu vode (Zavod za zdravstveno varstvo Celje, 2003)
- Monitoring iz leta 2003 (Agencija RS za okolje, 2003)
- Monitoring kakovosti Šmartinskega jezera (NIVO, 2000)
- Pravilnik o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag, Uradni list Republike Slovenije (2004)
- Pregled vložkov in izlova belega amurja v Šmartinsko jezero (Ribiška družina Celje, 2005)
- Poročilo o delu RD Celje za leta 2000 – 2004 (Ribiška družina Celje, 2005)
- PUP Šmartinsko jezero (Mestna občina Celje, 2005)
- Regionalni razvojni program Savinjske statistične regije (Regionalna razvojna agencija Celje, 2001)
- Sanacija Šmartinskega jezera za večnamensko uporabo (Limnos, 2000)
- Statistični podatki (Statistični urad Republike Slovenije, 2005)
- Šmartinsko jezero 30 let (NIVO d.o.o./fit media d.o.o., 2000)
- Šmartno v Rožni dolini od davnih do današnjih dni (Trobec M., 2003)
- Zbiranje in odvajanje odpadnih voda na območju Šmartinskega jezera – idejni koncept (Institut za ekološki inženiring, 2002)